

2009-02-02

B E S L U T

Avanza Bank Holding AB
Box 1399
111 93 STOCKHOLM

FI Dnr 08-7093
Delgivning nr 2

Finansinspektionen
P.O. Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 787 80 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Särskild avgift enligt lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument

Finansinspektionens beslut

Avanza Bank Holding AB, 556274-8458, ska, i enlighet med 6 kap. 3 a § första stycket 6 lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument, betala särskild avgift med femhundratusen (500 000) kronor för överträdelse av skyldigheten att anmäla ändring av sitt innehav i Scribona AB till Finansinspektionen.

Hur man överklagar, se bilaga.

Ärendet

Avanza Bank Holding AB (Avanza) har den 4 juni 2008 anmält att Avanza den 30 maj 2008 minskade sitt innehav i Scribona AB så att innehavet understeg fem (5) procent av samtliga aktier i bolaget. Finansinspektionen (FI) har tagit upp frågan om Avanzas anmälan har kommit in för sent och om Avanza därför ska betala en särskild avgift.

Avanza har kommit in med ett yttrande enligt i huvudsak följande.

De aktuella aktierna innehas av Avanzas dotterföretag som är ett försäkringsaktiebolag. Dotterföretagets innehav av aktier grundas i sin tur på försäkringstagarnas egna förvaltningsbeslut avseende sina pensions- och försäkringsmedel. Försäkringstagarna bestämmer helt på egen hand hur deras respektive medel ska förvaltas och dotterföretaget tar ingen aktiv del i denna förvaltning. Investeringarna görs dock i dotterföretagets namn och det är dotterföretaget som blir registrerad ägare av samtliga försäkringstagares samlade värdepappers- och fondinnehav. Först efter affärsdagens slut kan Avanza få fram statistik som utvisar storleken på det totala innehavet i olika bolag. Dotterföretaget är en passiv ägare som aldrig har utövat sin rösträtt i något bolag.

Avanza medger att anmälan kom in till FI två dagar för sent. Avanza anser dock att den försenade flaggningen är ursäktlig eftersom informationen att dotterföre-

taget minskat sitt innehav i Scribona AB under 5 procent inte kan ha varit en information av intresse för marknaden eftersom dotterföretagets innehav i sin helhet grundar sig på innehav i underliggande försäkringar. Det kan inte ha haft någon betydelse för marknaden att Avanza flaggade den 4 juni 2008 i stället för den 2 juni 2008.

Den försenade flaggningen grundar sig enligt Avanza på ett mänskligt misstag som måste anses ursäktlig.

Den 3 juni 2008 borde enligt Avanza inte räknas som en hel handelsdag vid FI:s beslut om fastställande av förseningsavgift, eftersom Stockholmsbörsen på grund av tekniska problem endast hade öppet cirka två timmar den dagen.

Avanza yrkar i första hand att FI sätter ned den särskilda avgiften helt på grund av särskilda skäl. I andra hand yrkar Avanza att FI sätter ned den särskilda avgiften delvis på grund av särskilda skäl.

I ett kompletterande yttrande har Avanza dessutom anfört i huvudsak följande.

En anmälan om ändring i aktieinnehav ska ha kommit in till bolaget och FI senast handelsdagen efter den dag då ändringen i aktieinnehavet har skett. Det är Avanzas bestämda uppfattning att lagstiftaren måste ha avsett att den avgörande tidpunkten för när tidsfristen börjar löpa ska vara när den sakrättsliga äganderättsövergången har skett och då förvärvaren har erhållit rösträtten för aktierna, dvs. leveransdagen/likviddagen. Först vid denna tidpunkt kan det anses att ändringen har skett.

I Avanzas fall var affärsdagen för den aktuella transaktionen den 30 maj 2008. Likviddagen var den 4 juni 2008. Ändringen av innehavet har således varit till fullo genomförd först den 4 juni 2008, dvs. det är först det datumet som det kan anses att ändringen har skett. Avanza anser inte att det finns grund för FI att ta ut en särskild avgift då Avanza inte har anmält den aktuella förändringen av aktieinnehavet för sent.

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 4 kap. 3 § lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument (LHF) ska den som innehar aktier (den anmälningsskyldige) under de förutsättningar som anges i 5 § samma kapitel skriftligen anmäla en ändring av innehavet till aktiebolaget och FI.

Av 4 kap. 1 § LHF följer att skyldigheten att anmäla en ändring av innehavet tillämpas i fråga om aktier utgivna av ett svenskt aktiebolag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad.

Enligt 4 kap. 5 § första stycket LHF ska en ändring av ett innehav anmälas om ändringen medför att den andel av samtliga aktier i bolaget eller av röstetalet för samtliga aktier i bolaget som innehavet motsvarar

1. uppnår eller överstiger någon av gränserna 5, 10, 15, 20, 25, 30, 50, 66 2/3 och 90 procent, eller
2. går ned under någon av gränserna i 1.

Enligt 4 kap. 4 § första stycket LHF ska vid tillämpningen av 5 § till den anmälningsskyldiges innehav räknas aktier som denne innehar i eget namn och för egen räkning eller i eget namn för någon annans räkning. Av paragrafens andra stycke 3 följer att till den anmälningsskyldiges innehav även ska räknas sådana aktier som innehas av ett dotterföretag till den anmälningsskyldige.

Av 4 kap. 10 § första stycket 1 LHF följer att en anmälan enligt 3 § ska ha kommit in till bolaget och FI senast handelsdagen efter den dag då den anmälningsskyldige har ingått avtal om förvärv eller överlåtelse av aktier eller någon annan ändring i aktieinnehavet har skett.

Av 4 kap. 10 § första stycket 2 LHF följer att en anmälan enligt 3 § ska ha kommit in till bolaget och FI senast, i de fall som avses i 4 § andra stycket 9-11, handelsdagen efter den dag då ändringen i aktieinnehavet har skett.

Enligt 6 kap. 3 a § första stycket 6 LHF ska FI besluta att en särskild avgift ska tas ut av den som inte i rätt tid fullgör skyldigheten att göra anmälan till aktiebolaget och FI enligt 4 kap. 3 §.

Av 6 kap. 3 a § andra stycket 2 LHF följer att den särskilda avgiften ska vara lägst 15 000 kronor och högst 5 miljoner kronor.

Enligt 6 kap. 3 c § LHF får den särskilda avgiften efterges helt eller delvis om överträdelsen är ringa eller ursäktlig eller om det annars finns särskilda skäl.

Finansinspektionens bedömning

Scribona AB är ett svenskt aktiebolag vars aktier den 30 maj 2008 var upptagna till handel på en reglerad marknad.

Enligt den anmälan Avanza har kommit in med till FI framgår att Avanza den 30 maj 2008 minskade sitt innehav i Scribona AB så att innehavet kom att understiga 5 procent av samtliga aktier i bolaget. Av yttrande som Avanza gett in framgår att ändringen i Avanzas innehav uppkommit på grund av att dess dotterföretag sålt aktier detta datum.

I enlighet med 4 kap. 4 § andra stycket 3 LHF ska ett moderföretag lägga samman sitt dotterföretags aktier med sitt eget innehav. En konsekvens av detta blir att en förändring i dotterföretagets innehav samtidigt medför en förändring av moderföretagets innehav. En förändring kan t.ex. bestå i att dotterföretaget som i förevarande fall avyttrar aktier. I en sådan situation ska en anmälan från det anmälningsskyldiga moderföretaget – i enlighet med 4 kap. 10 § första stycket 2 LHF – ha kommit in till FI och bolaget senast handelsdagen efter den dag då ändringen i dess aktieinnehav har skett.

I förevarande fall har dotterföretaget ändrat sitt flaggningspliktiga innehav genom att avyttra aktier. Av ordalydelsen i 4 kap. 10 § första stycket 1 LHF framgår att "ändring i aktieinnehavet" sker när den anmälningsskyldige "ingått avtal om förvärv eller överlåtelse av aktier". Om transaktionen gjorts på en reglerad marknad, innebär detta dagen för avslut och i annat fall dagen för avtalet om förvärv eller överlåtelse (se prop. 2006/07:65 s. 319). Således är den relevanta dagen affärsdagen och inte likviddagen. Affärsdagen för den nu aktuella transaktionen var den 30 maj 2008. I egenskap av moderföretag får därmed även Avanza anses ha ändrat sitt flaggningspliktiga innehav detta datum. Anmälan skulle således ha kommit in till FI senast den 2 juni 2008 men kom in först den 4 juni 2008. Det föreligger därmed grund för att påföra Avanza särskild avgift.

FI får besluta att särskild avgift ska utgå med lägst 15 000 kronor och högst 5 miljoner kronor. Var avgiften ska hamna inom intervallet bör främst avgöras av hur allvarlig överträdelsen är i det enskilda fallet.

Enligt FI:s riktlinjer är det lämpligt att till grund för beräkningen av särskild avgift lägga dels marknadsvärdet (börsvärdet) på den emittent vars aktier en flaggning avser, dels hur lång förseningen är. Den 30 maj 2008 var Scribona AB:s marknadsvärde nästan 400 miljoner kronor. Avanzas anmälan till FI är försenad med två handelsdagar. Avgiften bör därför bestämmas till 500 000 kronor.

FI prövar i det följande om det finns skäl att efterge avgiften helt eller delvis.

I förarbetena till LHF framgår att vid bedömningen av om särskild avgift ska sättas ned, bör kunna beaktas om den berörde är en person som har insynställning och för samma transaktion påförs särskild avgift enligt lagen (2000:1087) om anmälningsskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument. Vidare bör vissa typer av överträdelser kunna bedömas lindrigare än andra, t.ex. de fall där det handlar om överträdelse av bestämmelserna om flaggning efter ett offentliggörande av bolagshändelser. (Prop. 2006/07:65 s. 242.)

Avanza har kommit in två handelsdagar för sent med sin anmälan. Denna överträdelse kan inte anses ringa.

Information om förvärv eller överlåtelse av större aktieinnehav är typiskt sett sådan information som är av stort intresse för marknaden och som därför bör spridas så snart som möjligt (prop. 2006/07:65 s. 196). Vad Avanza har anfört angående att dotterföretagets innehav i sin helhet grundar sig på innehav i underliggande försäkringar kan därför inte medföra att överträdelsen kan anses ursäktlig.

Presumtionen vid en överträdelse av flaggningsbestämmelserna bör vara att det åtminstone normalt föreligger oaktsamhet (prop. 2006/07:65 s. 241). Vad Avanza har anfört angående att den försenade flaggningen grundar sig på ett mänskligt misstag medför därför inte heller att överträdelsen kan anses ursäktlig.

Avanza har gjort gällande att den 3 juni 2008 inte borde räknas som en hel handelsdag eftersom Stockholmsbörsen på grund av tekniska problem endast hade öppet cirka två timmar den dagen. FI har på sin webbplats, med stöd av 4 § 5 förordningen (2007:375) om handel med finansiella instrument, offentliggjort en förteckning över vad som ska avses med handelsdagar enligt nu tillämpliga bestämmelser i LHF. Av denna förteckning framgår att den 3 juni 2008 är att anse som en handelsdag. Något utrymme för att betrakta vissa handelsdagar som halva finns inte. Avanzas invändning i denna del lämnas därför utan avseende.

Några särskilda skäl i övrigt som medför att eftergift eller nedsättning av beloppet bör beviljas har inte framkommit. Avgiften ska därför fastställas till 500 000 kronor.

FI kommer att fakturera avgiften efter det att beslutet har vunnit laga kraft.

FINANSINSPEKTIONEN

Joakim Schaaf
Chefsjurist och avdelningschef

Kristoffer Rosell
Jurist
08-787 83 10

HUR MAN ÖVERKLAGAR TILL LÄNSRÄTTEN

Om Ni anser att beslutet är felaktigt kan Ni överklaga det. Skriv i så fall till Länsrätten, men sänd in skrivelsen till Finansinspektionen, Box 7821, 103 97 STOCKHOLM.

Ange i Er skrivelse ärendets nummer, vilket beslut Ni överklagar, den ändring Ni vill ha och varför Ni anser att beslutet skall ändras. Underteckna skrivelsen och ange namn och adress.

Överklagandet ska ha kommit in till Finansinspektionen inom tre veckor från den dag Ni fick detta beslut. Om överklagandet kommer senare får det inte prövas.

Finansinspektionen sänder överklagandet till Länsrätten i Stockholm för prövning, om Finansinspektionen inte själv ändrar beslutet på det sätt Ni har begärt.